

Magdalena Wagnerová

KARLŮV MOST

PŘÍBĚHY A LEGENDY

Praha, 2025

NAKLADATELSTVÍ
PLOT

OBSAH

Na počátku bylo...	/	5
Otec vlasti Karel IV.	/	8
Věže Karlova mostu	/	12
Sochy Karlova mostu	/	19

1. Svatý Ivo	/	22
2. Svatá Barbora, Markéta a Alžběta	/	25
3. Pieta	/	34
4. Svatý Josef	/	37
5. Svatý František Xaverský	/	41
6. Svatý Kryštof	/	44
7. Svatý František Borgiáš	/	47
8. Svatá Ludmila	/	50
9. Svatý František Serafínský	/	55
10. Svatý Vincenc Ferrerský a svatý Prokop	/	60
11. Svatý Mikuláš Tolentinský	/	64
12. Svatá Luitgarda	/	68
13. Svatý Vojtěch	/	71
14. Svatý Jan z Mathy, Felix z Valois a Ivan	/	76
15. Svatý Václav	/	80
16. Salvátor se svatým Kosmou a Damiánem	/	85
17. Svatý Vít	/	88
18. Svatý Filip Benicius	/	92
19. Svatý Kajetán	/	94
20. Svatý Augustin	/	97
21. Svatý Juda Tadeáš	/	100

Copyright © Magdalena Wagnerová, 2025

Photos © Magdalena Wagnerová, 2025

© Nakladatelství Plot, 2025

ISBN 978-80-7428-491-5

22. Svatý Antonín z Padovy	/	102
23. Svatý Jan Nepomucký	/	105
24. Svatý Norbert, Václav a Zikmund	/	110
25. Svatý Jan Křtitel	/	114
26. Svatý Cyril a Metoděj	/	117
27. Svatá Anna	/	120
28. Svatý Kříž (Kalvárie)	/	123
29. Madona se svatým Dominikem a Tomášem Akvinským	/	127
30. Madona se svatým Bernardem	/	132
31. Bruncvík	/	136
Poznámka	/	140
Použité prameny, důležité odkazy a další literatura	/	140

NA POČÁTKU BYLO...

Juditin most ležel o něco málo severněji, než stojí dnešní Karlovův most. Byl pojmenován podle Judity Durynské, druhé manželky českého krále Vladislava II. a od roku 1158 také druhé české královny, a byl de facto přímým předchůdcem dnešního Karlova mostu, i když nikoli jeho předobrazem.

„Bylo to v době největšího mocenského rozmachu druhého českého krále Vladislava a zároveň v době všestranné a vyspělé stavební činnosti ve všech částech románské Prahy,“ uvádí publikace o Karlově mostu z roku 1947 autorů Kamila Novotného a Emanuela Pocheho. „Shodou okolností bylo tehdy na území sousedního Německa dobudováno několik mostů, při nichž jako stavebního materiálu bylo buď úplně nebo zčásti užito kamene. Uvědomíme-li si úzký politický a kulturní vztah, který za tohoto panovníka měly Čechy k Německu, a vezmeme-li v úvahu Vladislavův rozhled i jeho značnou ctižádost, jeví se mimo jiné v bohatém stavebním podnikání, snadno pochopíme, že nové dílo pražského mostu nemohlo zůstat za způsobem mostních staveb, jak byly tehdy budovány v Německu. Za těchto okolností vznikl nový Juditin, k poctě manželky Vladislavovy, která o dílo pečovala.“

Juditin most byl vybudovaný v letech 1158 až 1172 jako nejstarší kamenný most v českých zemích. Na malostranské straně stavitelé využili věže ze staršího opevnění, v 2. polovině 13. století pak byla přistavěna také věž na opačném břehu Vltavy, na straně Starého Města. Z Juditina mostu se však do dnešních dnů dochovaly pouze základy pilířů v řece, skrovné zbytky ve třech domech na Malé Straně a oblouk pod zahrádkou před průčelím

křížovnického generalátu. Most byl zbudovaný ze žlutého písčivce a na svou dobu byl obdivuhodnou technickou stavbou. Tenkrát příliš konkurentů neměl, alespoň v rámci střední Evropy – jeden kamenný most spojoval oba břehy Labe v Drážďanech a jeden se klenul nad Dunajem v Řezně. Románský most v Praze dosahoval 514 metrů o šířce 6,8 metru a pravděpodobně byl vybudovaný právě podle mostu v Řezně. Byl vydlážděný bulžňákovými kvádry (tzn. křemencovými) a vybavený ledolamy a mohutným kamenným roubením. Základy byly zapuštěny do jám z kůlů a za pomoci tzv. šneků nebo šlapacích kol se z těchto jám čerpala voda, aby posléze bylo možné na jejich dno uložit dřevěné rošty s jílem. Na ně se teprve umístily kamenné kvádry mostních pilířů. Juditin most sloužil Pražanům i novým příchozím sto sedmdesát let, ale 3. února roku 1342 postihla Prahu velká povodeň, která zničila, co mohla. Ušetřen nezůstal ani Juditin most, po kterém toho mnoho nezbylo – ale možná že něco přece...

Nedaleko Staroměstské mostecké věže hledí do vltavských vln **Bradáč**. Jde o basreliéf hlavy vousatého muže, vytesaný z kamene, který zejména během povodní sloužil občanům jako spolehlivý ukazatel. Jestliže voda dosáhla spodní části vousů, hrozilo, že Vltava vystoupí ze břehů a je tudíž nejvyšší čas, aby se lidé začali stěhovat z pobřežních domů pryč. Věděli, že pokud voda dosáhne Bradáčových úst, Vltava se zakrátko rozlije do ulic Starého Města, a když překryje Bradáčovu pleš, Vltava se dostane až na Staroměstské náměstí, kde budou muset občané k pochůzkám po městě použít loďky.

Původně bylo zpodobnění Bradáče možné nalézt na staroměstském pobřežním pilíři byvšího Juditina mostu. V souvislosti s přestavbou dnešního Křížovnického náměstí roku 1848

došlo k zakrytí prvního oblouku mostu, proto byla hlava Bradáče přenesena a umístěna do břehové stěny tohoto náměstí. Později byla zhotovena replika a slavnostně umístěna na původní mostní oblouk. K novému reliéfu Bradáče se lze dostat průchodem mezi budovou řádu křížovníků s červenou hvězdou a stěnou náměstí, napravo od dřevěných schodů vedoucích na molo Pražské všeobecné člunovací, odkud vyplouvají turistické okružní lodě.

OTEC VLASTI KAREL IV.

Pocházel z manželského lože **Jana Lucemburského** a **Elišky Přemyslovny** a na svět přišel jako Václav dne 14. května roku 1316 v Praze, kde také 29. listopadu 1378 zemřel. Získal přezdívku „**Otec vlasti**“ a nutno poznamenat, že jako jedenáctý český král se svého úkolu zhostil bezezbytku. Pod jménem Václav, které získal při křtu, však příliš známý není.

Byl to mimořádný panovník a výjimečný státník, který dokázal spojit český trůn s císařským trůnem římské říše. Něco takového by se mu nepodařilo, kdyby nebyl především zdatný politik. Nelze zapomínat, že působil v době, kdy se leckterý panovník uměl sotva podepsat. Karel byl vzdělaný a toužil výrazně podporovat či přímo iniciovat nové stavební i umělecké aktivity. Sepsal obsáhlý vlastní životopis **Vita Caroli**, v němž se pokusil jednak vysvětlit svoje celoživotní úsilí, jednak nastínit model, podle jakého má postupovat panovník, který chce úspěšně plnit vladařské – tedy politické, společenské i kulturní úkoly, jež na jeho bedrech spočívají. K českým začátkům uvádí: „A tak když jsme přišli do Čech, nenalezli jsme ani otce, ani matku, ani bratra, ani sestru, aniž koho známého. Také řeč českou jsme úplně zapomněli, ale později jsme se jí opět naučili, takže jsme mluvili a rozuměli jako každý jiný Čech. Z boží milosti jsme dovedli mluvit, psát a číst nejen česky, ale i francouzsky, italsky, německy a latinsky tak, že jsme byli mocni oněch jazyků stejně jednoho jako druhého.“

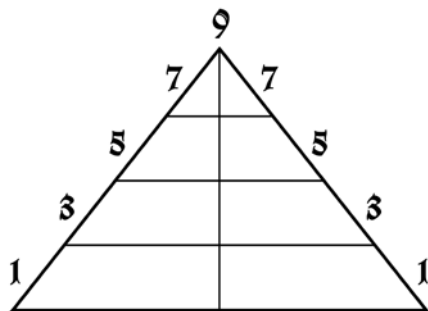
Karel IV. našel českou zemi v žalostném stavu a doslova neměl kam hlavu složit. Ve svém životopisu píše o Čechách nepříliš li-

chotivě jako o zemi zpustošené, kde není jediný svobodný hrad, který by nebyl zastaven se všemi královskými statky. Pražský hrad byl opuštěný a pobořený, a tak nezbylo než na jeho místě vystavět nový. Ale Karel IV. se nevzdával, během své vlády zcela cíleně a programově vytvářel z Prahy silné mocenské centrum nejen Království českého, ale celé Svaté říše římské. Praha se pod jeho vedením měla stát velkolepým císařským střediskem, které by mohlo přivítat hosty jakéhokoli postavení či původu a nemuselo se přitom stydět. A tak byla zahájena rozsáhlá přestavba, jednotlivé stavební projekty nepostrádaly velkorysost a většina zdobí město dodnes. U mnohých figurovalo jméno **Petr Parléř**.

Geniální stavitel přišel do Prahy jako tříadvacetiletý mladík a Karel IV. mu zadal velké zakázky. Čas potvrdil, že jeho intuice byla dobrým ukazatelem. Petr Parléř dokázal, že si důvěru panovníka plně zaslouží. Převzal po Matyášovi z Arrasu, který v roce 1351 zemřel, výstavbu Svatovítské katedrály na Pražském hradě a úspěšně vedl i stavbu kamenného mostu přes Vltavu.

Jak napovídal příznivý horoskop, devátého července roku 1357 v 5 hodin a 31 minut ráno položil Karel IV. základní kámen k novému mostu, který měl odolat nejen náporům větrů a nečekaným přívalům vody. Most musel také šířit věhlas svého zakladatele. Původně nesl název Pražský, říkalo se mu také Kamenný, ale od roku 1870 se na počest svého zakladatele začal nazývat Karlův.

Známa pověst praví, že Karel IV. kudy chodil, tudy usilovně přemýšlel, jak zaručit nesmrtelnost budoucího mostu. Jednoho dne přišel stavitel s tím, že by se do vápna – stejně jako do těsta – mohla přidat vejce. Malta pak bude tvrdá jako kámen. Nezvyklá myšlenka se panovníkovi zalíbila, a proto nařídil, aby přivezli vejce z celé Prahy. I když se začaly sjíždět povozy ze všech stran, i když každý Pražan, který vlastnil kur domácí, se

dostavil s nestrádanou snůškou, vajec bylo pořád málo. A tak vydal Karel IV. nařízení, v němž se pravilo, že každý, kdo vlastní alespoň jednu slepici, musí všechna vejce odevzdat. Ve Velvarech měli radní takový strach, aby vejce na stavbu nového mostu přivezl povoz do Prahy v pořádku, že je nechali uvařit natvrdo. Od té doby se říká, že každý, kdo přichází do Prahy z Velvar, je trochu natvrdo.

Karlův most je nesporný fenomén. Kupříkladu francouzský sochař Antoine Bourdelle ho viděl jako kentaura neboli celek složený ze dvou částí – nahoře člověk, dole kůň. Táhlou horizontálu hmoty, ze které vystupuje k obloze mnoho posvěcených hlav, dodávajících mostu nesmrtelnost. Dnes patrně duchovní význam výzdoby zaniká, ale zůstává nesporná estetická hodnota, která je vskutku mimořádná.

Karlův most odolal mnoha povodním, dvěma světovým válkám a stal se trvalou součástí panoramatu staré Prahy. Slouží nejen jako jedna ze spojnic mezi Starým Městem a Malou Stranou, ale především jako atrakce pro turisty. Za časů dávno minulých však plnil i funkci důležitého strategického bodu, přitahoval pozornost během všech významnějších bojů o Prahu a dokonce i protireformační církevní propaganda zahrnula Karlův most do svých legend.

Karel IV. se stal o český stát do svých dvašedesáti let. Ale nebyla to jen stavební iniciativa, čím přispěl k rozvoji Prahy. Do sídelního města uvedl sedm nových řeholí, které se z pochopitelných důvodů chtěly náležitě reprezentovat – a možná že právě zde tkví prvopočátek známého přídomeku „Praha sto věžat“. Na počátku 15. století bylo v Praze neuvěřitelných sto čtyři chrámů, kostelů a kaplí. Nejlépe je pohlédnout na všechny ty věže a věžičky ze Staroměstské mostecké věže...

VĚŽE KARLOVA MOSTU

Tři věže jednoho mostu, a přitom je každá jiná. Stojí tu ode dávna a patří k nejnavštěvovanějším historickým památkám české metropole. Kamenné gracie tiše shlížejí na turisty, kteří s neúnavnou vytrvalostí celoročně obléhají Karlův most. Jsou půvabné, ale odlišné stylem, věkem, výškou i povahou, a tak je s podivem, jak dlouho už tady stojí ve svorné jednotě. Umělce a romantiky rozhodně nenechávají lhostejné. Jak napsal proslulý český básník Jaroslav Seifert: Čas, řeka, mládí, a co ještě? / Snad vůně májového deště / a smích ve větru lehkonožém. / Po mostě šel jsem, srdce bráně / dát sbohem musil v jedné bráně / a v druhé musil dát sbohem.

Na pravém vltavském břehu se vypíná k obloze věž Staroměstská, na levém břehu pak dvě věže Malostranské, jež spojené branou vytvářejí impozantní komplex, který je současně velkolepým vstupem na Malou Stranu i důstojným rozloučením s Karlovým mostem. Oblouk vstupní brány se klene ve tvaru dvou gotických arkád, zdobených ozubeným cimbuřím. Je starý, vznikl po roce 1411 na místě starší románské stavby a doplňují ho znaky zemí Václava IV. a erby Starého a Menšího Města pražského. Kdysi tu bývala vrata, ale ta pohltil čas.

Věžní dominanta na staroměstské straně Karlova mostu nabízí mimořádnou podívanou jak směrem k Pražskému hradu, tak na Staré Město. Spočívá na druhém pilíři Karlova mostu a pochází z přelomu 14. a 15. století. Byla zbudovaná podle návrhu Petra Parléře a realizovala ji Parléřova huť Chrámu svatého Víta. Tvrdí se, že je to nejkrásnější středověká věž v Evropě. K jejímu

věhlasu jistě přispěla i řada plastik, které věž zdobí, ledňáčkem počínaje a významnými postavami českých dějin konče. Nad bránu byly umístěny znaky zemí, tvořících tehdejší říši císaře Karla IV., a motiv ledňáčka v závoji, což je symbol jeho syna Václava IV. První patro obsahuje sochu svatého Víta jakožto patrona mostu, a sedící postavy již zmíněných panovníků Karla IV. a Václava IV. jakožto budovatelů věže. Nad nimi spatříme (v mohutném záklonu) zemské patrony svatého Vojtěcha a Zikmunda. Všechny sochy jsou mistrovskými ukázkami středověkého sochařství, ale pro běžné oko jsou přece jen poněkud daleko, a tak by naši pozornosti neměl ujít alespoň podstavec v levém věžním rohu. Tam zvědavý pozorovatel nalezne dvě lidské postavy, muže a ženu. Muž podle oděvu představuje rytíře, žena zdvihá sukni. Odpradávní lidé věřili, že jde o vyobrazení Martina Luthera, který se oženil s jeptiškou Kateřinou z Boru. Jiná pověst uvádí, že jde o mnicha, který se chystá svést řádovou sestru. Inspiraci prý tvůrce hledal u Jana Žižky z Trocnova. Tento slavný husitský vojevůdce měl údajně sestru v klášteře. Jistý mnich ji svedl, a to byla příčina, proč Žižka neměl zejména v případě mnichů žádné slitování.

Ovšem není třeba setrvávat jen „při zemi“, Staroměstská mostní věž je přístupná veřejnosti. Jenže kdo se rozhodne pro výstup nahoru, narazí mimo jiné na nezvyklou postavu. Je u ní nápis: „Tato zvláštní socha představuje snad věžníka či jakéhosi strážce věže.“ Byla zhotovena až v 1. polovině 15. století a představuje nejpodivnější sochu celé věže. Její podstavec tvoří hlavička románského sloupu, je však obrácená hlavou vzhůru. Sama postava nepůsobí nijak důstojně, naopak. Vidíme starce, zřejmě opilého, v podivném plášti, škorních, s nožem a klíčem za pasem. Levou rukou si zdvihá plášť, chce vykonat potřebu, nebo

udělat neslušné gesto na všechnu tu nádheru a obecenstvo pod ním? A co mu asi našeptával tvor, který mu seděl na zádech? Byl to nějaký démon-pokušitel, skřet, nebo opice jako symbol zhýralosti? Jaký smysl měla tato postava? Nevysmívá se tajně kupříkladu těm (nám), kdo tak klopotně stoupají až nahoru na věž?

V bezprostřední blízkosti věže je další objekt, nesoucí jméno osvětleného vladaře Karla IV., a to Karlovy lázně, na které je hezký pohled právě z horního věžního ochozu. V myslí široké veřejnosti jsou lázně nejčastěji spojovány se známým příběhem o lazebnici Zuzaně, která zachránila krále Václava IV. Krásná lazebnice se zapsala do historie v roce 1543 prostřednictvím kronikáře Václava Hájka z Libočan a dost možná, že měla svůj reálný předobraz v jedné z mnoha žen, které dělaly

králi společnost – dívka, zobrazená na vnitřní straně oblouku Staroměstské mostecké věže, je prý právě lazebnice Zuzana.

Na levém vltavském břehu most uvozují věže hned dvě, spojené gotickou bránou. Nižší románská věž zvaná Juditina dosahuje necelých 30 metrů. Na tomto místě byla vybudovaná už přibližně v druhé polovině dvanáctého století (tedy mnohem dříve než Karlův most) z kvádříkového zdiva. Na přelomu 16. a 17. století došlo na dílčí renesanční úpravy a fasáda získala sgrafitovou výzdobu a nová okna. Původně tvořila součást opevnění levého vltavského břehu, protože v těchto místech býval dřevěný most, po kterém přece mohl přijít kde kdo. Až později byla tato opuková věž zahrnutá do komplexu Juditina mostu a posléze se stala součástí nového Karlova mostu. Obsahuje přízemí a tři patra a v průběhu historie sloužila nejrozličnějším účelům včetně vězení pro těžké zločince. V roce 1517 na

této věži utáli hlavu loupeživému rytíři Jindřichovi z Bohnic, kterému se říkalo Bohnička, o čemž vznikla řada půvabných pověstí, obsahujících i neméně půvabné přízraky a strašidla.

Vedle Juditiny věže stávala druhá románská věž, ale v časech gotických zde vyrostla věž nová, mnohem vyšší a tudíž viditelná široko daleko. Její základy byly vybudované patrně parlérovskou hutí na počátku 15. století, samotná výstavba byla zahájena v roce 1464 za panování krále Jiřího z Poděbrad. Země měla, především za husitských bouří, asi jiné starosti. Tato věž se měla stát jakýmsi protipólem Staroměstské mostecké věže, ale každý na první pohled vidí, že je oproti staroměstské konkurenci chudší a poněkud holá. Totožnost stavitele neznáme, ale kdosi si dal práci a vybudoval na její fasádě řadu výklenků, které však dodnes zůstaly prázdné. I když v druhé polovině 19. století došlo také na obnovu tohoto objektu – rekonstrukci měl na starosti proslulý pražský architekt Josef Mocker –, původně zamýšlené bohaté výzdoby se věž už nikdy nedočkala. Je ze všech tří věží Karlova mostu nejmladší, a tak nese svůj úděl statečně. Měří pětáctýřicet metrů a uvnitř skrývá vcelku schůdné schodiště. Je přístupná veřejnosti a podobně jako její kolegyně na protějším břehu nabízí pozoruhodné výhledy, neboť ochoz se nachází ve výšce 26 metrů. Ne vždy se však odtud lidé jen rozhlíželi a kochali panoramaty staré Prahy; hranolová věž z pískovcových kvádrů v minulosti sloužila například jako skladiště nebo požární hláska.

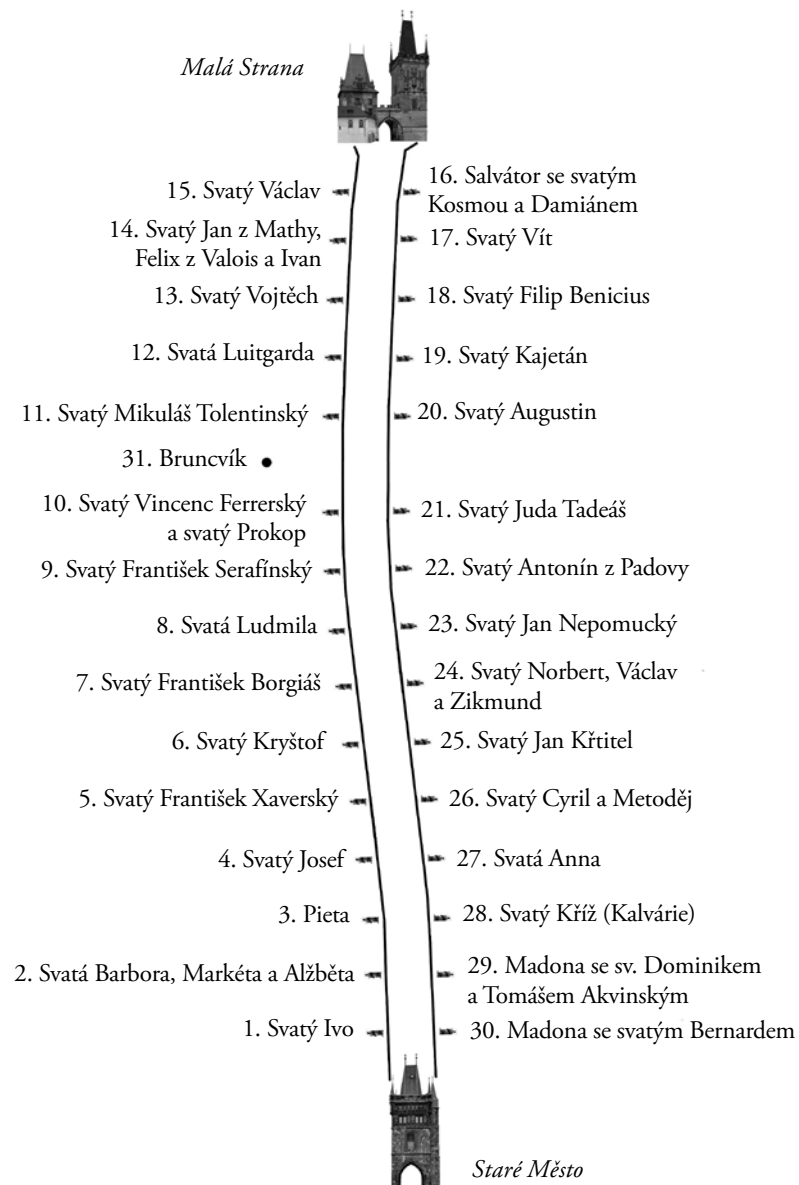
SOCHY KARLOVA MOSTU

Pražský most byl vybudovaný z pískovcových kvádrů. Je 520 metrů dlouhý a 10 metrů široký. Stojí na šestnácti obloucích. Chodníky byly zřízené v letech 1834–1835, ale později byly opět zrušené. Od roku 1707 byla na mostě zavedena pravostranná komunikace, od roku 1723 zde svítilo na cestu olejové osvětlení, které bylo nahrazeno v roce 1866 plynovým. Od roku 1870 se most jmenuje Karlův. Už v dávné minulosti byl považovaný za místo výsadní. Již ve spisu *Práva městská království Českého* z roku 1579 se uvádí, že pokud by na Pražském mostě jeden člověk zranil druhého, byl by potrestán větší pokutou, než kdyby se tak stalo kdekoliv jinde.

Ani mostní zábradlí nepřišlo zkrátka. Bylo postupně osazováno sochami a sousošími světců a jejich atributů, čímž se na most dostala i mocná symbolika, promlouvající rukama těch nejlepších sochařů své doby ke každému kolemjdoucímu, kdo byl ochoten naslouchat a rozjímat. Naslouchat lze na Karlově mostě ve správný čas a za správné konstelace i dnes. Svatí muži a ženy z dávnověku, patroni, apoštolové, mučedníci, knížata, rytíři, šlechtici, teologové, řádové sestry, kazatelé, slavní otcové, synové, dcery, matky i babičky vytesané z kamene, shlížející na dění pod sebou se shovívavostí skutečných světců, nezištně podávající pomocnou ruku těm, kteří mají o jejich nevšední příběhy a hluboká poselství zájem.

Pořadí soch a sousoší Karlova mostu je číslováno nejprve ve směru od Starého Města na Malou Stranu po levé, tedy jižní straně, posléze zpět po pravé, neboli severní straně od Malé Strany ke Starému Městu. Poslední socha s pořadovým číslem 31 znázorňuje rytíře Bruncvíka, stojícího stranou pod úrovní mostu na jižní malostranské straně, respektive na Kampě, nedaleko sousoší svatého Vincence Ferrerského a svatého Prokopa.

1. SVATÝ IVO

Psal se rok 1662 a generál rakouského jezdeckva Jan Špork zakoupil ve východních Čechách nevelkou osadu, v jejíž blízkosti byly nalezeny léčivé minerální prameny. Když generál zemřel, panství zdědil jeho syn František a vybudoval zde zcela výjimečný architektonický projekt zahrnující zámek, lázně, špitál, závodíště vymezené dvěma obelisky a soškami čtyřiceti callotovských groteskních trpaslíků, dále dům filozofů vybavený knihovnou, letohrad, velký holubník, několik domů pro hosty, hospodářské budovy, hostinec, správní budovy, prádelnu a stavení pro služebnictvo. Řeka Labe dělila komplex na část světskou a církevní, které spojoval kamenný most. Levý břeh se pyšnil dvoupatrovou zámeckou budovou, pravý břeh přitahoval pozornost zejména špitálem se špitálním kostelem a hraběcí hrobkou. Zámek i lázně prosluly komfortem a luxusním zařízením, ovšem byl to především areál špitálu s ojedinělou sochařskou výzdobou, který učinil z **Kuksu** unikát. Šporkovo rozhodnutí svěřit výzdobu areálu Matyáši Bernardu Braunovi bylo šťastné. Sousosí svatého Iva na Karlově mostě byla druhá zakázka tohoto věhlasného barokního sochaře v Praze.

Sochař a řezbář **Matyáš Bernard Braun**, narozený jako Matthias Bernhard, jeden z mnoha synů prostého kováře kdesi v Alpách, zemřel 15. února roku 1738 v Praze, kde působil od dvaceti šesti let. Založil v tomto městě vlastní dílnu, kde vychoval řadu následovníků, oženil se a takříkajíc v Čechách zdomácněl. Ač původem Rakušan, stal se jedním z nejvýznamnějších představitelů českého barokního sochařství. I když vrcholem jeho tvorby

Socha Spravedlnosti

jsou bezesporu skulptury Ctností a Neřestí ve východočeském Kuksu, doplněné betlémskými sochami v nedalekém lese, Braun se podepsal také na podobě Prahy, nesmazatelně a jednou provždy, sousoší svatého Iva na Karlově mostě nevyjímaje.

Svatý Ivo byl bretaňský kněz, proslulý nesobeckým zájmem o nemajetné a chudé, kterým pomáhal zejména v právních záležitostech. Proto se stal patronem soudců, advokátů a notářů. Ve světle těchto faktů je případné, že sousoší svatého Iva na Karlově mostě bylo zřízené na náklady pražské **právnícké fakulty**. Chronogram nápisu oznamuje, že dílo vzniklo v roce 1711. Právníký patron je tu zpodoběn jako ochránce chudých. S mírným gestem se obrací ke vdovám, sirotkům a prosícímu starci, přičemž po jeho boku stojí alegorie Spravedlnosti. Jeho výraz je neobyčejně živý, jakož i výmluvné gesto vztažené levice a laskavý výraz v obličeji, kde se zračí upřímná účast.

2. SVATÁ BARBORA, MARKÉTA A ALŽBĚTA

Svatá Ludmila nebo Anežka Česká patřily k ženám, jejichž život byl úzce spjatý s českými zeměmi a jmenovitě s Prahou. Avšak většina obecně známých světic, které se natrvalo usídlily v našem povědomí, do zdejších končin zavítala jen zprostředkovaně, vytesaná do kamene anebo skrytá v názvu některého z chrámů, kostelů či klášterů, těmto výjimečným ženám zasvěcených. **Svatá Markéta Antiochijská** je jednou z nich. Byla to starokřesťanská mučednice, která snad pocházela z Antiochie Pisidské, což bylo ve starověku významné město severně od dnešní turecké Anatolie. Narodila se ve 3. století v rodině pohanského kněze, ale záhy se stala křesťankou. Byla prý velmi krásná, a tak neměla o nápadníky nouzi. Mezi nimi byl i jeden vysoce postavený muž, místní prefekt Olybrius. Markéta ho odmítla, neboť chtěla svůj život zasvětit Ježíši Kristu, a tak se prefekt rozzuřil a nebohou dívku udal, i když věděl, co ji jako křesťanku bude čekat. Podle legendy se Markétě ve vězení zjevil ďábel v podobě lité saně a pozřel ji, ale dívka svírala kříž v rukou tak pevně, že drak puknul a Markéta z té hrozivé příšery opět vystoupila. Zdá se, že příběh bude mít šťastný konec, ale i když Markéta přestála veškerá mučení i souboj s drakem a stále žila, milosrdenství se přesto nedočkala a její věznitelé jí dali setnout hlavu.

Kamenná Markéta společně se světicemi Alžbětou a Barborou tvoří jedno z nejkrásnějších sousoší na Karlově mostě.

Magdalena Wagnerová

Karlův most
Příběhy a legendy

Fotografie Magdalena Wagnerová

Jazyková redakce Magdalena Žáčková

Odborná spolupráce PhDr. Josef Svitavský

Sazba a grafická úprava Matěj Barták

Vydal Pavel Jeřábek – Nakladatelství PLOT, Bělohorská 10,
169 00 Praha 6, www.plotknihy.cz, jako svou 461. publikaci

Tisk FINIDR s.r.o.

Vydání první, Praha 2025

ISBN 978-80-7428-491-5